

HOE BEWIJZEN WE WAT WE (DENKEN TE) WETEN?

➤ GENEVE IS NA ZÜRICH DE GROOTSTE STAD VAN ZWITSERLAND (184.758 INWONERS IN 2003) EN LIGT IN HET FRANSTALIGE GEDEELTE.

➤ DE FONTEIN VAN GENÈVE

Geneve

Zwitserland

De twintigste bijeenkomst van Europa's overkoepelende wondzorgorganisatie de EWMA (European Wound Management Association) is onlangs in mei gehouden. Deze keer was Zwitserland de gastheer, of om preciezer te zijn, het mondaine Genève, aan het gelijknamige meer. Zoals hoofdredacteur Jos Nonnekes ook al aanhaalt in zijn commentaar op **pagina 3** van deze editie, waren de Nederlanders ook dit jaar weer in grote getale aanwezig, in aantal het tweede land zelfs! Ja, wij gaan graag op reis, en wij willen ook graag betrokken zijn bij de ontwikkelingen en vooruitgang in de wondzorg. Daar weerhoudt geen crisis en zelfs geen IJslands vulkaanstof ons van.

Wordt op de Nederlandse markt al geruime tijd de roep om evidence, onderbouwing en registratie steeds luider, ook in Genève ligt de focus dit jaar op de vraagstukken rond het verzamelen van bewijs, aan de hand waarvan we de beste wondzorg willen leveren. Moeten leveren zelfs. Maar op basis van welke criteria?

Dit jaar presenteert de EWMA een lijvige publicatie hierover, waarin de werkgroep POG (Patient Outcome Group) een eerste inventarisatie maakt van vraagstukken rond evidence. Hoe kunnen we bewijsvoering verzamelen en op de gewenste (maar ook haalbare) manier vastleggen. Het stuk levert, zo stelt de werkgroep, richtlijnen voor een verbeterde evaluatie van nieuwe behandelstrategieën met betrekking tot de uitkomst,

Trees Bots, wond- en decubitusverpleegkundige in het OLVG in Amsterdam en bestuurslid van de NOVW, bezocht ook dit jaar de EWMA. In bijgaand verslag licht ze enkele presentaties toe.

Presentatie EWMA Patient Outcome Group

“Outcomes in controlled and comparative studies on non-healing wounds: recommendations to improve the quality of evidence in woundmanagement” In deze publicatie wordt de stand van zaken ten aanzien van studies over de wondzorg gepresenteerd en worden aanbevelingen gedaan om de kwaliteit van onderzoek te bevorderen. Het complete artikel zal worden gepubliceerd in het Journal of Woundcare.

Evidence en registratie

Speerpunt van de meeste presentaties en discussies was toch wel het belang van evidence. Hoewel we ons sterk moeten maken voor het beste beschikbare bewijs, moeten we ons zeker niet blind staren op de EVB. Ook de multidisciplinaire benadering en een goede beschrijving van de basale wondzorg dragen bij tot een verdere verbetering van de kwaliteit. Daarbij komt, zo stelt men internationaal, dat het van belang is dat we de term ‘chronische wond’ niet meer gebruiken, maar praten over een niet-helende of stagnerende wond.

Educatie

Hoewel de literatuur suggereert dat er binnen de opleiding van de basisverpleegkundige te weinig aandacht is voor wondzorg, is daar wetenschappelijk gezien geen sluitend bewijs voor. Om meer duidelijkheid te krijgen over het niveau van de wondzorg binnen de opleidingen, heeft de EWMA het Teach the Teacher Project opgericht. Zena Moore, de huidige president van de EWMA, presenteerde de eerste uitkomsten van een on-line enquête, die in het kader van dit project werd gehouden. Hiervoor heet de zogenoemde De Focusgroep samenwerkende organisaties in 32 landen ingeschakeld. De enquête is door 41 mensen ingevuld en daarvan was 50% verpleegkundige. Hiervan heeft 70% een negatief oordeel over de wondzorgeducatie tijdens de basisopleiding. 25% was van mening dat er binnen de basisopleiding te weinig aandacht wordt besteed aan wondzorg (twee tot vier uur binnen de gehele opleiding). In 35% van de gevallen werd aan wondzorg slechts één dag binnen de gehele opleiding besteed. Daarbij vormen decubitus, ulcus cruris en diabetische voet de belangrijkste onderwerpen. 85 % van de respondenten gaf aan, dat er geen inventarisatie plaatsvindt van de competenties van de basisverpleegkundigen ten aanzien van wondzorg. In een vervolgenquête wil men vragen formuleren die meer gericht zijn op details. Het project heeft als doel een curriculum te maken voor diverse vormen van onderwijs in de wondzorg.

Registratie in België

Luc Gryson, bestuurslid van de Belgische wondzorgorganisatie CNC, gaf een presentatie over de inventarisatie van het aantal en soorten wonden in ziekenhuizen en verzorgingshuizen in België. Er werd benadrukt dat, om inzicht te krijgen hoe groot het probleem ‘wond’ is, er per instelling aantallen en typen wonden geregistreerd moeten worden. Men heeft daar in België een poging toe ondernomen. De uitkomst van die inspanning was dat het aantal wonden altijd is onderschat en dat er een beperkte kennis is van het aantal en typen wonden.

waarmee kan worden voldaan aan de behoefte aan evidence-based informatie in de wondzorg. Een mond vol en, zoals gezegd, een omvangrijk document, dat deze stelling in ruim 30 pagina's uit de doeken doet. Wij besteden hier in een van onze volgende edities uitgebreid aandacht aan.

Presidente van de EWMA, Zena Moore, benadrukte in haar openingsspeech de rol die de EWMA in Europa wil spelen, als het gaat om het ondersteunen en faciliteren van activiteiten op het gebied van opleiding en onderzoek binnen de wondzorg. Zena Moore heeft met name op het gebied van opleiding en onderzoek een gedegen ondergrond en dat doet ons hopen dat ze in Genève niet alleen de idealen van de EWMA voor het voetlicht brengt, maar ook haar eigen passie voor de wondzorg etaleert. Als u de moeite neemt om haar CV op Google na te slaan, zult u wellicht, net als wij van de redactie, hoge verwachtingen hebben van deze nieuwe presidente. Na de aftrap startte een aantal overvolle dagen “wondzorg in woord en geschrift”, afgewisseld met de nodige culturele en culinaire intermezzo's en hier en daar een nachtelijke escapade.... Het bleef nog lang onrustig in Genève. Tot volgend jaar, als tout wondverzorgend Europa zich verzamelt in ons mooie buurland België!

